

Erik R. Jensens beretning den 7. februar.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Hans-Henrik Dalsgaards beretning den 7. februar	3
2017 vil blive husket for gode priser, dygtig management og masser af regn:	7

Erik R. Jensens beretning den 7. februar.

2017 blev set fra et økonomisk synspunkt et godt år for landbruget som helhed.

Der kom endelig vind i sejlene for mælkeproducenterne med højere gennemsnitspriser efter næsten to år med afregningspriser som lå på et meget lavt niveau. 2016 sluttede med stigende priser, og fra en pris i januar 2017 på 280 øre/kg mælk endte året med en pris på 310 øre/kg mælk.

Tilsyneladende er prisen på økologisk mælk lidt mere stabil. Her sluttede året på samme niveau som det startede – omkring 380 øre/kg mælk, dog med et mindre fald først på sommeren. Til gengæld var der efterfølgende en negativ julegave fra Arla med prisfald på 2-3 eurocent/kg mælk på både konventionel og økologisk mælk fra starten af det nye år (2018).

Indenfor svineproduktion startede opsvinget i slutningen af 2016, og dette fortsatte også langt ind i 2017. Med den meget høje notering på puljegrise i hele 2017 er det især smågriseproducenterne der har nydt godt af rimelige priser i 2017, men med en notering i dag på kr. 8,50 pr. kg slagtesvin er vi igen tilbage på et lavpunkt.

Indenfor planteproduktion er det derimod et mere broget billede som tegner sig. Desværre nåede ikke alle landmænd at få høsten i hus, og sammenholdt med de højere omkostninger til tørring og lave afregningspriser er det derfor næppe planteavlerne der hjælper med at løfte det samlede økonomiske resultat for landbruget i 2017.

Prognoserne for 2018 viser desværre igen negative tendenser. De fornuftige priser i 2017 har allerede fået produktionen af svinekød og mælk på verdensplan til at stige. Dette har så den konsekvens at verdensmarkedspriserne er faldende.

Derfor er det også forståeligt at det vækker debat, når Seges kommer med deres negative udmeldinger for fremtiden.

Prognoserne fra Seges fik efterfølgende Jyllands-Posten til at skrive om en ny krise på vej i landbruget – og den slags artikler er selvfølgelig ikke optimale for vores erhverv. Dette til trods er vi af samme holdning som vores formand Martin Merrild og bl.a. Nykredits landbrugschef Poul Erik Jørgensen. De har begge udtalt at prognoserne er vigtige for vores erhverv, og at de giver den finansielle sektor et fælles grundlag.

Vi skal blot alle huske at prognoserne langt hen ad vejen bygger på estimater, forudsætninger og ”gætterier”, og derfor ofte må ændres efter kort tid når de er blevet overhalet af virkeligheden.

Gennem de senere år er der blevet talt om landbrugets alt for store gældsbyrde. Det er næsten som at tale om vejret – vi kan ikke gøre noget ved det! Ved starten af 2017 var landbrugets gæld næsten den samme som den har været de seneste 8 år – ca. 350 mia. kr.

I den samme otteårige periode er gældsprocenten steget fra 50% til 58%. Regner jeg rigtigt, er landbrugets værdi derfor blevet nedskrevet med 100 mia. kr. i løbet af denne periode.

Når vi sammenholder alle disse faktorer; - lave priser på de 3 største produktionsgrene – planter, kvæg og svin, faldende værdi på vores aktiver samt risikoen for at renten stiger 1-2%. Hvad er udsigten så for landbrugets økonomi.

Her er det også værd at nævne at EU-kommissær Margrethe Vestager forventer et stort pres på landbrugsstøtten i de kommende år.

Det manglende generationsskifte i landbruget har også vakt bekymring de senere år. Her er der endelig godt nyt. For første gang i mange år steg gennemsnitsalderen ikke, men faldt derimod i løbet af 2016 med 0,3 år til nu at være 52,8 år. Om dette er et udtryk for kreditgivernes tilbagevenden til normale tider, hvor bankerne indimellem også tager chancer og igen låner penge ud til unge landmænd, som står parat til at overtage et landbrug, kan vi kun håbe er tilfældet.

Har det forgangne år givet en bedre økonomi for landbruget, så er indtjeningen i økonomiafdelingen desværre hårdt under pres. Selvom timepriserne sidste år blev hævet for første gang i næsten seks år, kommer afdelingen ud af 2017 med et lille underskud, og det er derfor nødvendigt at hæve de fleste timepriser med kr. 35,- i 2018.

Der er mange faktorer der spiller ind på at det er nødvendigt at hæve priserne. Største faktor er nok fællesomkostninger. Foreningens revisorer har forlangt forhøjede afskrivninger på bygningerne i Følle ligesom de tomme kontorer i Grenå skal nedskrives yderligere.

Det er vel næppe en hemmelighed at en del af timebetalingen går til driften af landboforeningen og til det politiske arbejde. Her kan nævnes vandplaner, naturråd og Århus Kommunes pesticidforbud som eksempler.

Niveauet for det politiske arbejde har været højt i 2017, og det ser ud til at fortsætte i 2018.

Især i årets sidste kvartal sænkede landmændene efterspørgslen på timer. Noget af forklaringen er Skats udsættelse vedrørende opgraderingen af BBR-registret. Her havde økonomiafdelingen budgetteret med at skulle levere en indsats i slutningen af året.

En interessant ting ved det forløbne år er, at på trods af den hævede timepris har kunderne gennemsnitligt modtaget lavere regninger i 2017 set i forhold til 2016. Dette må tyde på en høj effektivitet hos afdelingens medarbejdere.

Der har i 2017 været 26 fuldtidsansatte, hvilket er 3 færre end i 2016. Der er udarbejdet 684 regnskaber, hvilket er 28 færre end året før. Dette tal afspejler den naturlige reduktion i antallet af landbrug. Ser vi på året som helhed, har afdelingen rent ressourcemæssigt været stabil, hvorimod opgavemængden faldt noget sidst på året.

I 2018 ser det ikke ud til at tilbagegangen i antallet af regnskaber følger tilbagegangen i antal landbrug. Der har allerede vist sig en mindre tilgang af udfærdigelser af regnskaber også fra kunder udenfor vores eget geografiske område, hvilket er yderst positivt.

Vores juridiske afdeling har over de seneste år haft et støt stigende antal ejendomshandler og nåede i 2017 næsten 100 gennemførte handler, hvoraf ca. 75% var indenfor landbruget. Herudover udførte afdelingen mange andre opgaver som for eksempel problemstillinger vedrørende vejret, dødsboer, testamenter, juridiske kontrakter, oprettelse af selskaber, ægtepagter og generalfuldmagter. Sidstnævnte vil jeg desuden opfordre alle medlemmer til at overveje.

Får I brug for hjælp til noget af denne karakter, er I altid velkomne til at ringe til Kitte Borup. Som alle andre steder i huset får I ingen regning for telefonrådgivning.

Slutteligt vil jeg sige tak til samtlige medarbejdere for Jeres – som altid – store indsats. Og til udvalget skal lyde en tak for samarbejdet og opbakningen i det forløbne år.

Hans-Henrik Dalsgaards beretning den 7. februar.

Mælkeprisen stiger, det er sidste chance for det fast forrentede superlån, køb soya nu, renten stiger, det går økonomisk ufatteligt godt i Danmark, vi må forvente at kornpriserne skal falde nu med en senere stigning, gælden i landbruget er for stor, verdens befolkning stiger eksplosivt, der kommer mangel på fødevarer, og sådan kunne jeg blive ved.

Vi landmænd og rådgivere overdænges ustandseligt med økonomiske signaler. Signaler der indenfor den samme uge sagtens kan være modstridende. Disse mangeartede signaler giver et økonomisk farvand der er endda meget vanskeligt at navigere i.

Er det nu vi skal sælge korn, skal vi indgå kontrakter på foder, skal vi omlægge vores lån til fastforrentet nu, skal jeg købe nabogården eller skal jeg i stedet bygge en ny stald, eller helt forholde mig i ro.

Jeg mødte engang den tidligere direktør for Nationalbanken, Erik Hoffmeyer til et erfa-møde hvor han var inviteret til at holde et oplæg om sin tid som nationalbankdirektør. Han kunne fortælle at som tiden gik i hans job, så blev han mere og mere allergisk over for prognoser, men måtte i stedet konstatere at han skulle se på de realøkonomiske udfordringer som Danmark stod med og deraf tage de beslutninger, der kunne føre Danmark ud af den økonomiske suppedas, der var i 80'erne hvor han residerede.

Det er den tilsvarende realøkonomiske situation og ønsket om økonomisk robusthed som den europæiske og den danske nationalbank fortsat forsøger at skabe efter den seneste finanskrise.

Landbruget skal på tilsvarende måde skabe robusthed i sin økonomi ud fra et realøkonomisk udgangspunkt. Ser vi på landbrugets generelle økonomiske resultater over tid, så har landbruget ikke på tilstrækkelig vis kunnet få skabt den ønskede robusthed. Vi har til gengæld alt for ofte fulgt forventningerne til de mest positive signaler i en skøn forening med et lykkeligt landmandsliv.

Det er en drøm når et godt liv følges med en god økonomi i et arbejdsfelt, som også har ens interesseområde.

Afdelingsleder for driftsøkonomi, Carsten Sørensen skrev i en pressemeddelelse i januar måned i år følgende, og jeg citerer: ”Få styr på dit finansielle beredskab, imens der er gunstige tider”.

I løbet af 2017 fik mælkeprisen en opblomstring, prisen på smågrise eksploderede og bytteforholdet i produktion af slagtesvin blev gunstigt på grund af lave foderpriser. På samme tid bugner bankerne af overskudslikviditet, og finansieringskilder vil gerne øge udlåningen generelt for at fastholde sine indtægter, dog kun på robuste og sunde projekter og økonomier. Det giver mulighed for at få omlagt dyre banklån til rene realkreditbelåning for nogle landbrug, og det bør udnyttes.

Fra finansieringskildernes side er der kommet fuld fokus på at landbruget opnår positiv konsolidering og positiv cash flow, i hvert tilfælde hvis vi skal opnå en høj rating og dermed den billigste finansiering.

Det betyder i sin enkelthed at vi landmænd skal skabe en indtjening og dermed et overskud efter beregnet skat og privatforbrug og med det positive cash flow, at overskud af likviditet kan betale de nødvendige reinvesteringer og den aftalte afdragsprofil. Det paradoksale heri er, at opnår vi en sådan økonomisk situation, så har vi ikke brug for vores finansieringskilder.

Udsigten til afregningspriser for 2018 er på et mere moderat niveau for både kød og mælk, mens situationen for det rene planteavlsbrug ser noget mere dystert ud. Selvom udbytterne har været gode i 2017, så har de senere år været særdeles drillesyge for økonomien i planteavl.

Vi er altså på vej til mere svage økonomiske vilkår for landbruget, og netop derfor bør de landmænd, der har mulighed for det, sørge for at gøre sig mest muligt robuste i de forholdsvis gode tider, hvor der er gode afregningspriser og stort udbud af penge.

I tidligere tiders EU-landbrugspolitik var landbruget sikret mod store udsving i afregningspriser. Den tid er for længst overstået. I dag er der afregning på det helt frie marked med plads til spekulationer for opkøbere og forbrugernes købekraft. Det gør nødvendigheden af at skabe robusthed i landbrugsøkonomien endnu større, så vi kan stå imod disse uundgåelige udsving.

Der er ikke udsigt til et økonomisk vedvarende spring i opadgående retning der på sigt giver et generelt højere afregningsniveau på mælk, kød og korn. Vi må derfor indstille os på en fortsat stigning i produktiviteten for at kunne skabe det nødvendige økonomiske resultat.

Kan vi regne med en stabil positiv selvberende vækst i den internationale økonomi, Nej – det kan vi ikke. Chefen for Den Europæiske Centralbank, Mario Draghi fortsætter med at stimulere væksten i Europa med 60 milliarder euro om måneden, til 30 milliarder euro om måneden fra 2018. Han ved godt at det er vigtigt – det at få gjort væksten positiv.

Han ved også godt, at kan der skabes reel vækst, ja så gør det fortsat ikke noget at den form for kunstig stimuli er for delvist nye og lånte penge.

Udfordringen er dog den at de 60 milliarder i sidste ende er vores egne penge, og dermed kan ”hunden komme til at jage sig egen hale”.

Skabes der ikke reel vækst, det vil sige vækst uden brug af dette kunstige indskud af penge, så bliver konsekvensen forstærkede økonomiske vanskeligheder med recession til følge. Bliver det situationen, da vil den næste konjunkturedgang blive meget vanskelig at rette op.

De fleste af de penge som Mario Draghi har ladet flyde ud, har primært understøttet finansieringskilder, så disse kilder **kan** låne ud til at skabe fornyet vækst.

Konsekvensen af den økonomiske situation er den at den korte rente forsat er negativ og langsomt fortsætter sit fald. Næsten alle har fået penge for at låne penge. Dertil skal betales lagerleje af frie midler der står på en konto i en bank. Flere har allerede måttet betale for at have en råderet over en driftskredit, og vi kommer snart til at betale en rente for ikke at udnytte den kreditfacilitet der er stillet til rådighed.

Jeg havde en sag i samarbejde med Sven Møller, udenrigsafdelingen i Nykredit hvor der var kontakter med investorer fra forskellige dele af Europa. En schweizisk rigmand måtte betale 1,75% i lagerleje på sine penge i sin schweiziske bank. Han ville gladeligt gerne investere i et forventet afkast på under 2%. Dermed ville han kunne opnå et samlet afkast på omkring 3,5% af sin investering. Der er vi dog ikke endnu i den danske finansielle sektor, men vi er godt på vej. Vi ser investeringer i det generelle marked hvor investorer uden tøven tiltræder en forrentning på under 1%.

Vi har kapitaliseret EU-tilskuddet, vi har kapitaliseret forventningerne til de store økonomiske muligheder i den fremtidige fødevareforsyning, og lige nu er vi godt i gang med at kapitalisere den lave rente.

Investeringer med forrentninger på 1% eller derunder, som er finansieret med realkreditlån og delvist banklån, kan ikke anbefales. Og slet ikke for landbruget.

Den lange rente har længe haft sit sløve og langsommelige fald i nedadgående retning, og flere og flere har overvejet om tiden nu er til at omlægge deres lån fra variabel rente til et fastforrentet lån. Vi har flere gange drøftet det spørgsmål på kontoret, flere prognose-magere har spået en 1% 30-årig obligation. Hvis det sker, er spørgsmålet om vi så skal omlægge vores rentetilpasningslån.

Hvis en 1% 30-årig obligation bliver en realitet, så vil den korte rente formentlig være tilsvarende lavere. Dermed kan vi jo diskutere om det ikke er for dyrt at ligge med en obligationsrente på 1%, specielt hvis afkastet fra landbruget er nul og specielt hvis vi er i konkurrence med investorer der har overskud af penge der skal placeres og som ikke har en økonomisk risiko med et afkast på under 1%.

Det kan et fuldt lånefinansieret landbrug ikke konkurrere med.

Udviklingen i renten peger den vej på lang sigt, men der er også risiko for inflation med de påtaget høje pengemæssige stimuli. Derfor skal Draghi også bevæge sig med stor forsigtighed for en acceleration i inflationen kan blive ustyrbar, og det er måske lige så farligt som en recessionsøkonomi.

Det er et vanskeligt arbejde at styre den nationale og internationale økonomi. Jeg har i de sidste par måneder læst på den amerikanske historie, om et land med perioder hvor den økonomiske situation har været ude af kontrol og deraf følgende store økonomiske udfordringer. Vi har nok alle hørt om 20'ernes og 30'ernes vanskeligheder i USA, med dyb recession, fattigdom og andre strukturelle vanskeligheder.

Den daværende amerikanske præsident Franklin D. Roosevelt gennemførte i sin embedsperiode en økonomisk genopretningsplan under titlen "New Deal" = en ny aftale. Det påfaldende i denne plan er at de virkemidler, som dengang blev valgt for en økonomisk genopretning, er de samme virkemidler som vi bruger i dag for at opnå økonomisk robusthed. Det er da tankevækkende!

Dengang jeg læste nationaløkonomi, og det er mange år siden! Da var der et afsnit i bogen, der blev kaldt "The New Economy". Afsnittet behandlede den nye tid hvor de gamle økonomiske strukturer stod for fald, og der blev gættet på hvad der fik betydning for den økonomiske udvikling, og hvad der fremover kunne blive de nye styremekanismer, et afsnit om ophævelse af de gamle økonomiske teorier.

Det var en amerikansk bog, skrevet på Harvard, i en tid længe efter Franklin D. Roosevelt og hvor USA flere gange efter "New Deal" måtte igennem flere vanskelige økonomiske perioder.

Historien har vist at de gamle økonomiske spilleregler for realøkonomien forsat er en naturlov, men den menneskelige ageren og forventninger til fremtiden påvirker de økonomiske bevægelser.

Vi må altså finde os i at der **ingen** lette løsninger er på de aktuelle økonomiske udfordringer og derfor tage ved lære af vores gamle kloge nationalbankdirektør.

Vi må derfor, som udgangspunkt, selv sørge for en vis robusthed i vores egne økonomier før vi kan tillade os at bruge penge og ikke lade os utilsigtet gribe af prognoser der sætter store forventninger til de økonomiske muligheder i fremtiden.

Ser vi som sagt på landbrugets generelle økonomiske situation, så er der fortsat for meget gæld i landbruget som er svær at forrente. Der er gennemført investeringer med for lavt afkast i forhold til den gæld der skal forrentes, og der er ikke umiddelbar udsigt til en snarlig markedsøkonomisk optur der kan løfte landbruget ud af den klemme. Så når der endeligt skabes god økonomi i et landbrug, skal denne økonomiske fremgang i første omgang bruges til at gøre landbruget mere robust.

Landmænd på Djursland er generelt mere robuste end gennemsnittet af de landbrug der indgår i statistikkerne. Det er min fornemmelse at det også **er** tilfældet.

Vi bliver engang imellem anmodet om at se på landbrugsøkonomier fra andre steder i landet - hvor investeringer er sket på helt urealistiske forventninger. Selv finansieringskilderne har i de sager været for meget med på ideen.

Landbruget på Djursland lever derfor, overordnet set, et mere økonomisk sorgløst liv end mange andre steder i landet, hvor udfordringerne er betydelig større og hvor det kan være meget vanskeligt at finde en fremtid for den enkelte landmand.

Måske har landmænd på Djursland en historisk mere fornuftig tilgang til økonomi. Det betyder dog ikke at der ikke vil være landbrug på Djursland der forsat er økonomisk udfordret. Det er der!

Egentlig kan selv de stærkeste landbrugs økonomier være udfordret på deres indtjening hvis landmanden ikke selv stiller sig tilfreds med sin indtjening. Det er vel sundt nok endda.

De landbrug som jeg anser for økonomisk udfordret er landbrug der ikke har en solvens, der er tilstrækkelig til at imødekomme en lavkonjunktur og som ikke kan opnå en positiv konsolidering og et positivt cash flow - selv i år med fornuftige afregningspriser. Disse økonomier kan hurtigt komme i akutte vanskeligheder.

I sådanne sager bør landmand, finansieringskilde og rådgiver stå sammen om at finde løsninger.

Det er et samarbejde der i de senere år har fundet sin begyndelse. Det skyldes - at det trods alt ikke er al den eksisterende gæld i landbruget **skal** fordeles ud til de tilbageværende landmænd, eller at en tvangsafvikling af et landbrug hverken gavner finansieringskilden, landmanden eller det omgivende samfund. Derfor bør der findes løsninger i videst muligt omfang.

Jeg tænker tit på at når en finansieringskilde og en landmand har sagt ja til hinanden i medgang og i modgang, nøjagtig som i et ægteskab, og det så ikke går som de to ægtefæller lige regner med, så må ægtefællerne gå ind i et konstruktivt samarbejde om at løse de pågældende udfordringer og ikke straks kræve en skilsmisse.

Det kan godt være at det skal ende i en skilsmisse, men vi kunne jo godt starte med at forsøge en forsoning mellem parterne hvor forskellige løsningsmuligheder overvejes, beregnes og drøftes.

Vi har et par finansieringskilder der allerede arbejder i den boldgade, hvor finansieringskilde og landmand indgår en aftale om en finansiel rekonstruktion kombineret, - naturligvis -, med en upside til finansieringskilden under visse betingelser. Det er primært i de sager hvor alternativet med en afvikling giver et tab, der vil være for stort i forhold til de potentielle indtjeningsmuligheder, det enkelte landbrug trods alt har.

Jeg har i tidligere beretninger opfordret hertil, men det er forsat et område der kun bevæger sig i et langsomt tempo fremad. De fleste finansieringskilder og landmænd tænker forsat at problemet nok over tid vil forsvinde af sig selv. Jeg tror vores sunde fornuft her i lokalet fortæller os at økonomiske udfordringer normalt ikke forsvinder af sig selv.

Jura, Økonomi og Regnskab vil meget gerne forsat være bidragsydende til at udvikle et økonomisk sundt og stærkt landbrug på Djursland. Jeg har som sædvanligt ikke lovet for meget om et hastigt økonomisk opsving for landbruget og den generelle økonomiske situation. Min opfordring er derfor at vi tager en aktuel realøkonomisk temperatur på landbrugsøkonomien og udvikler landbruget derfra, med rentabilitet for øje.

Jeg vil gerne afslutte min beretning med at sige tak til udvalget for et særdeles stærkt og velfungerende udvalgsarbejde. Jeg tror jeg har udvalgets opbakning, når jeg siger at det juridiske og det driftsøkonomiske arbejde, der udgår fra økonomiudvalget, har fungeret godt i årets løb uden store faglige problemstillinger. Dette betyder at det faglige arbejde udøves med høj kvalitet. Derfor vil jeg gerne benytte lejlighed til at sige tak til alle mine gode kollegaer for et solidt arbejde gennem året.

Sidst men ikke mindst en tak for den opbakning I som medlemmer giver landboforeningen og det regnskabsarbejde der udgår herfra.

2017 vil blive husket for gode priser, dygtig management og masser af regn:

LandboThy, Djursland Landboforening og Agri Nord er klar med de første regnskaber for 2017. For første gang i lang tid ses de to hovedproduktionsgrene med overskud - nemlig svine- og mælkeproduktion. Årsagen er forsat dygtig driftsledelse, stigende effektivitet og gode priser.

2017 vil i særdeleshed blive husket. Det blev året, hvor vi fik rigtig gode resultater på de to produktionsgrene; svine- og mælkeproduktion, men det blev også året med ekstrem nedbør, som gav store udfordringer i marken i andet halvår.

Regnskaberne viser, at landmændene har udvist evne til at bruge overskuddet på at afdrage og reinvestere. Begge dele medvirker til, at virksomhederne stiller sig stærkere til fremtiden.

”Når man investerer samtidig med, at man afdrager, så er landmanden bedre gearret til prisudsving, og det er rigtig godt”, siger Jørgen Cæsar, virksomhedsrådgiver, Agri Nord.

Det skal bemærkes, at resultaterne i 2017 bærer præg af en billig finansiering og lave foderomkostninger.

De voldsomme mængder vand gjorde det besværligt for landmanden at komme i marken. Men det har været besværet værd. Resultaterne er pæne udbytteneiveauer, og der er overordnet set en udbyttefremgang. Flere steder ligger tallene endda i den bedre ende.

Særligt raps har i områder vist fordobling siden 2016, men de forsat lave afregningspriser og de stigende omkostninger i forbindelse med tørring m.m. spænder ben for yderligere indtjening. Det blev simpelthen dyrere at høste og tørre afgrøderne i 2017.

Grundet vejrliget i 2017, blev det en udfordring for de fleste at få tilsået arealer med vinterafgrøder, hvilket vil påvirke indtjeningen fra markbruget i 2018.

På mælkeproduktionsbedrifterne har der været en lille ydelsesfremgang men det samlede dækningsbidrag på bedriftsniveau er steget med 43%, som primært skyldes en stigning i mælkeprisen på 58 øre. I forhold til tidligere har en gennemsnitlig konventionel mælkeproducent stort set samme indtjening som en økologisk mælkeproducent. Det skal ses i lyset af, at en konventionel landmand har en bedrift med 226 årskøer og et areal på 193 ha, hvor den økologiske producent har 181 årskøer og 260 ha.

”De ender med det samme økonomiske resultat, men produktionsgrundlaget er ikke det samme. Det kommer bag på mange, at det er blevet så godt et år for den konventionelle mælkeproducent. De overrasker positivt, ligesom vi så med so-holdet i 2016”, siger Morten Spanggaard, afdelingsleder, LandboThy.

Resultaterne for de økologiske mælkeproducenter viser et stabilt højt indtjeningsniveau, hvor de igen har formået at få en lille fremgang i 2017. Dækningsbidraget på bedriftsniveau stiger med ca. 16% i forhold til 2016.

Når man kigger på so-holdet, så er produktionsomfang uændret både ved antal årskøer og ved areal. Effektivitetsmæssigt er der opnået en gris mere, så de i dag har 33 grise pr. årssø.

”I år har bedrifterne tjent rigtige penge. Sidste år var det konjunktur, men i år er det cashflow”, siger Jørgen Cæsar, virksomhedsrådgiver, Agri Nord og tilføjer, at man i år ikke har set værdistigning som sidste år. Faktisk er der et lille fald.

”Det er derfor et rigtig flot resultat, som bunder i en højere salgspris pr. smågris”, understreger han. Resultatet efter finansiering for 2017 bliver derfor, at hver enkelt bedrift i gennemsnit har tjent 2 mio. kr. Dette skyldes primært effekten af en højere puljepris. Smågriseproducenterne har derfor haft to gode år, hvilket vi ikke har set siden begyndelsen af år 2000.

”Det er derfor rigtig godt, at de har haft mulighed for at konsolidere sig”, siger Morten Spanggaard, afdelingsleder, LandboThy.

Resultaterne for slagtesvinene har de sidste to år været påvirket af eksterne faktorer. I 2016 blev Tican solgt og Plumrose sælges i 2017, og det har givet en ekstraordinær indtjening. Samtidig ses en stor variation af prisen på indkøbte smågrise, hvilket igen giver en stor forskel på de enkelte bedrifters resultat. Derfor bliver det kun til en mindre fremgang for slagtesvineproducenterne i forhold til de øvrige produktionsgrene.

”Vi kan godt forstå, hvis nogle slagtesvineproducenter er skuffede over, at de ikke har fået fuld effekt af noteringsstigningen på de 80 øre. De har lidt under den høje puljepris i 2017”, siger Carsten H. Sørensen, afdelingsleder Driftsøkonomi, Djursland Landboforening.

Ud af den fremgang, som man kan se på alle produktionsgrene, er slagtesvinene dem, der har haft mindst påvirkning i sin økonomi.

”Alle produktionsgrene har vist et løft i soliditeten og har fået en forhøjet egenkapital. Det giver landmanden en robusthed og stiller ham stærkere. Det giver ham en god forhandlingsposition i forhold til banker og kreditinstitutter”, fortæller Carsten H. Sørensen, afdelingsleder i Driftsøkonomi, Djursland Landboforening.

FAKTA:

Fremstillingspris nævnt i driftsgrenene.

- Konv. kvæg kr. 2,31/kg EKM
- Øko. kvæg kr. 3,18/kg EKM
- Smågrise kr. 361/gris
- Slagtesvin kr. 10,79/kg

Økonomi og Regnskab: